

Elżbieta Rogalska

Regulacje prawne rodziny adopcyjnej

Jak trudne życie ma rodzina adopcyjna wiedzą najlepiej ci, którzy zdecydowali się na przysposobienie dziecka. Małżeństwa, które nie mogą mieć własnych dzieci, decydują się na taki poważny krok i muszą się liczyć z wynikającymi z niego konsekwencjami. Przysposobienie dziecka nie jest rzeczą, nie jest łatwe i wiąże się z kilkoma punktami, które przyszli rodzice muszą brać pod uwagę w związku z prawem polskim i prawem adopcyjnym. Artykuł będzie omówieniem najważniejszych kwestii dotyczących prawnych aspektów przysposobienia dziecka w Polsce oraz przybliżeniem roli rodziny adopcyjnej w rozumieniu definicyjnym przez pedagogów. Rodzice przysposabiający muszą szczególnie wziąć sobie do serca kilka uwag, bez których proces adopcji nie mógłby przebiec prawidłowo.

Rodzice adopcyjni to w świetle prawa a zarazem w definicji pedagogicznej „rodzina, w której stosunek rodzinno-prawny między rodzicami (lub jednym z nich) a dzieckiem powstał w drodze przysposobienia. W rodzinie adopcyjnej nie akt biologiczny, ale wola rodziców potwierdza decyzję sądu leży u podstaw rodzicielstwa”¹. Oznacza to, że dziecko nie jest spokrewnione biologicznie ale za sprawą sądu i chęci rodziców zostało przypisane rodzicom jako ich dziecko. Oznacza to, że małżonkowie za podstawę swojego rodzicielstwa nie mogą objawiać cech biologicznych ale decyzję sądu o przyznaniu im właśnie tego dziecka, na które się zdecydowali i po spełnieniu szeregu wymogów, zostało im przydzielone.

Rodzice adopcyjni, którzy starają się o przysposobienie dziecka muszą spełnić kilka ważnych punktów. Oprócz przejścia testów psychologicznych czeka ich siedem zasad, które powinni znać. Oto one²:

1. Wniosek osób przysposabiających – to rodzice przysposabiający muszą wyrazić chęć posiadania dziecka adopcyjnego, nikt inny nie może za nich złożyć wniosku.
2. Szkolenie – rodzice przysposabiający muszą przejść szkolenie dotyczące opieki nad dzieckiem adoptowanym, tak żeby nie zrobili mu większej krzywdy, ani nie zranili siebie przy kontakcie z dzieckiem, które chcą adoptować.
3. Adopcja międzynarodowa – jeżeli na drodze przysposobienia, nie zostanie rodzicom przysposobione dziecko, mogą starać się o adopcję międzynarodową.

¹ E. Różycka (red.), *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, tom V, Warszawa 2006, s. 327-329.

² E. Różycka (red.), *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, tom V, Warszawa 2006, s. 327-329.

4. Wedle prawa przysposobienie dziecka ma służyć dobru dziecka, a nie przekazaniu majątku rodu rodziny, która chce dziecko przysposobić.
5. Osoby samotne mają szansę na przysposobienie dziecka wedle prawa Polskiego.
6. Przysposobienie według prawa można rozwiązać. Oznacza to, że rodzice adopcyjni mogą zrezygnować z utrzymywania i zajmowania się dzieckiem. Dzieje się tak w Polsce kilkanaście a czasami kilkadziesiąt razy do roku. Jednak wiąże się z ogromną krzywdą zarówno dla dziecka jak i rodziców.
7. Uwzględnianie woli dziecka - W decyzji przysposobienia według prawa polskiego decydujący głos ma dziecko.

Ostatni punkt mówi o tym, że nawet jeśli rodzice przejdą testy psychologiczne, przejdą szkolenia, złożą wniosek, wykażą, że kierują się dobrem dziecka a nie własnym, to dziecko ma prawo powiedzieć nie – przysposobieniu i odrzucić potencjalnych rodziców. Rodzice przysposabiający mają więc trudną rolę do spełnienia. Pomimo przygotowań i zbudowanych więzi nie jest przesądzone, że dziecko trafi do ich rodziny. Po adopcji czeka ich masa obowiązków i psychologicznych starć, z którymi muszą sobie poradzić. Dziecko przychodzi do nich z wachlarzem negatywnych doświadczeń jakie zdobyło podczas wcześniejszych lat życia. Rodzice adopcyjni powinni cechować się więc przede wszystkim dużą dozą miłości i empatii, z równoczesną umiejętnością zakazywania rzeczy, które uważają za niemoralne, złe lub nieprawidłowe dla rozwoju dziecka.

Bibliografia:

Różycka, E. (red.), *Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku*, tom V, Warszawa 2006.